

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Pavla Molka a Mgr. Tomáše Blažka v právní věci žalobkyně: **Z. Š.**, zast. Mgr. Janem Bučkem, advokátem se sídlem Vítězslava Nezvala 604, Frýdek-Místek, proti žalovanému: **Městský úřad Frýdlant nad Ostravicí**, se sídlem Náměstí 3, Frýdlant nad Ostravicí, proti sdělení žalovaného ze dne 6. 1. 2022, sp. zn. MUFO_S 1019/2019, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 21. 4. 2022, č. j. 22 A 26/2022-13,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a obsah kasační stížnosti žalobkyně

[1] Žalobkyně napadla žalobou podanou u Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“) výše specifikované sdělení žalovaného. Žalovaný sdělil žalobkyni, že její odvolání proti usnesení ze dne 20. 5. 2021 bylo posouzeno jako žádost o zrušení napadeného usnesení, to však nemůže být zrušeno, neboť nikdy nebylo vydáno. Krajský soud odmítl usnesení v záhlaví specifikovaným usnesením. Podle krajského soudu žalobkyně v žalobě nevymezila žádný žalobní bod. Žalobkyně zároveň podala žalobu k poštovní přepravě poslední den lhůty k podání žaloby ve smyslu § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Krajskému soudu je také z úřední činnosti známo, že žalobkyně nemá zřízení datovou schránku. Krajský soud proto ani nevyzýval žalobkyni k odstranění vad žaloby; taková výzva by žalobkyni nemohla být doručena včas, aby jí žalobkyně stihla vyhovět.

[2] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) napadla rozsudek krajského soudu kasační stížností, v níž navrhla jeho zrušení z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

[3] Podle stěžovatelky krajský soud nepostavil najisto, že skutečnosti uvedené v žalobě nejsou žalobním bodem. Za žalobní bod je dle judikatury Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) třeba považovat každé vyjádření žalobce (žalobkyně), z něhož by i jen v nejhrubších obrysech lze dovodit, že tento má napadené správní rozhodnutí z určitého důvodu za nezákonné. Stěžovatelka pak má zato, že tato podmínka, byť pouze „v zárodku“, byla v případě její žaloby splněna. Stěžovatelka citací z napadeného sdělení označila skutečnosti, které považuje za nezákonné, a dostatečně specifikovala okolnosti individuálně odlišitelné od jiných ve vztahu ke konkrétnímu případu. Tím vymezila rozsah soudního přezkumu, což dále podpořila odkazem na judikaturu Ústavního soudu (přestože dle stěžovatelky samotnou právní kvalifikaci nemusí žalobní bod nutně obsahovat). Jestliže žaloba podaná v zákonné lhůtě obsahovala žalobní bod, pak bylo povinností krajského soudu postupovat podle § 37 odst. 5 s. ř. s., tj. vyzvat stěžovatelku k odstranění vad, a to bez ohledu na uplynutí lhůty k podání žaloby.

II. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[4] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas a jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Kasační stížnost přezkoumal v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů, zároveň dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[5] Kasační stížnost není důvodná.

[6] Krajský soud odmítl žalobu podle § 37 odst. 5 s. ř. s. Úkolem NSS tak je posoudit, zda v řízení před krajským soudem byly splněny podmínky pro odmítnutí žaloby. NSS nepřísluší v tento moment jakkoliv posuzovat meritum věci (viz rozsudek NSS ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004-98, č. 625/2005 Sb. NSS).

[7] V řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu musí žaloba, v souladu s dispoziční zásadou, obsahovat žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné (§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.). Formulací žalobních bodů žalobce předurčuje rozsah soudního přezkumu napadených výroků rozhodnutí (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Soud není oprávněn namísto žalobce domýšlet a vyhledávat případné další nezákonnosti napadeného rozhodnutí. Aby jeho žaloba byla projednatelná, musí žalobce uplatnit alespoň jeden žalobní bod, a to ve lhůtě pro podání žaloby (§ 71 odst. 2 s. ř. s.). Pokud žalobní bod neuplatní vůbec, nebo až po lhůtě pro podání žaloby, soud odmítne žalobu podle § 37 odst. 5 s. ř. s. (viz rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 3. 2018, č. j. 3 Azs 66/2017-31, č. 3733/2018 Sb. NSS).

[8] Absence projednatelného žalobního bodu se odstraňuje postupem dle § 37 odst. 5 s. ř. s., soud pro odstranění této vady stanoví lhůtu odpovídající zbývajícím částem lhůty pro podání žaloby. Soud je povinen vyzvat žalobce k doplnění žalobních bodů vždy, je-li se zřetelem na konkrétní situaci pravděpodobné, že žalobce bude s to žalobu doplnit včas. Pro posouzení možnosti doplnění žaloby, zbývá-li jen několik málo dnů do konce lhůty pro podání žaloby, bude klíčové, zda může soud žalobci nebo jeho zástupci doručit výzvu rychle, typicky disponují-li tyto osoby datovou schránkou, anebo má soud povinnost doručit na

pokračování

elektronickou adresu, kterou adresát sdělil soudu. Naproti tomu, bylo-li by třeba žalobci nebo jeho zástupci doručovat výzvu poštou, nemá soud povinnost vyzvat jej k doplnění žalobních bodů, byť ještě k doplnění žaloby zbývá několik málo dnů; takováto výzva by zpravidla nemohla být poštou žalobci doručena včas, aby ji žalobce stihl vyhovět (rozsudek rozšířeného senátu NSS č. j. 3 Azs 66/2017-31).

[9] V nynější věci stěžovatelka nijak nerozporuje závěr krajského soudu, že by již nebyla schopna doplnit žalobu ve lhůtě pro její podání. Podle stěžovatelky nicméně její žaloba obsahovala přinejmenším zárodek žalobního bodu, krajský soud ji tak byl povinen vyzvat k odstranění vady žaloby i po uplynutí lhůty k jejímu podání. NSS této námitce nepřisvědčil.

[10] Judikatura NSS definuje žalobní bod následujícím způsobem. Ustanovení § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ukládá žalobci povinnost uvést v žalobě konkrétní skutková tvrzení a právní argumentaci, přičemž výrazem „konkrétní“ je myšleno ve vztahu k žalobci a k projednávané věci individualizované tvrzení. Skutková tvrzení nemohou být toliko typovou charakteristikou určitých „obvyklých“ nezákonností, nýbrž musí se jednat o zcela jasně individualizovaný, a tedy od jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelný popis. Žalobce je též povinen vylicit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Žalobce se nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami. Musí uvést, jaké aspekty dějů či okolností uvedené v rámci skutkových tvrzení považuje za základ jím tvrzené nezákonnosti. Bezvadným žalobním bodem nicméně nelze rozumět pouze takové skutkové tvrzení, které žalobce přesně subsumoval pod určitá ustanovení zákona (*iura novit curia*). Jinými slovy, žalobce není povinen v žalobě svá konkrétní a dostatečně individualizovaná skutková tvrzení podřazovat pod přesná ustanovení právních předpisů (viz rozsudek rozšířeného senátu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58, č. 835/2006 Sb. NSS).

[11] V rozsudku ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS, k tomu rozšířený senát NSS doplnil, že za žalobní bod je nutno považovat každé vyjádření žalobce, z něhož lze být i jen v nejhrubších obrysech dovodit, že napadené správní rozhodnutí považuje z určitých důvodů za nezákonné. Právní důvody nezákonnosti (či nicotnosti) napadeného správního rozhodnutí pak musí být tvrzeny alespoň tak, aby soud při aplikaci obecného pravidla, že soud zná právo, mohl dostatečně vymezit, kterým směrem, tj. ve vztahu k jakým právním předpisům bude směřovat jeho přezkum. K vymezení žalobních bodů viz také usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 3. 2018, č. j. 10 Azs 65/2017-72.

[12] Stěžovatelka v podané žalobě pouze uvedla, že obdržela sdělení žalovaného ze dne 6. 1. 2022. Tímto sdělením žalovaný reagoval na její odvolání proti usnesení zn. MUFO 16564/2021 ze dne 20. 5. 2021 ve věci zastavení opakovaného stavebního řízení pod sp. zn. MUFO_S 1019/2019 na stavbu pod názvem „Novostavba rodinného domu K., Nová Ves u Frýdlantu nad Ostravicí“. Žalobkyně dále shrnula obsah zmíněného sdělení žalovaného ze dne 6. 1. 2022 a konstatovala, že dle jejího názoru se jedná o rozhodnutí ve smyslu § 65 s. ř. s., byť není žalovaným jako rozhodnutí výslovně označeno. V této souvislosti stěžovatelka odkázala na nálezy Ústavního soudu ze dne 27. 4. 2010, sp. zn. III. ÚS

542/09. Dále už stěžovatelka pouze navrhla, aby krajský soud zrušil napadené sdělení (rozhodnutí) žalovaného.

[13] NSS souhlasí s krajským soudem, že stěžovatelka v žalobě nevymezila žádný žalobní bod (a to dokonce ani jeho zárodek). Stěžovatelka pouze shrnula obsah napadeného sdělení žalovaného, netvrdila však žádné právní důvody nezákonnosti (či nicotnosti) tohoto sdělení. Povinností stěžovatelky sice nebylo podřadit svá tvrzení pod přesná ustanovení právních předpisů, přinejmenším však měla vymezit, v čem spočívá základ jí tvrzené nezákonnosti (či nicotnosti). Nic takového však stěžovatelka neučinila. Krajský soud proto postupoval správně, jestliže její žalobu odmítl podle § 37 odst. 5 s. ř. s.

III. Závěr a náklady řízení

[14] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů nepřisvědčil kasačním námitkám a neshledal ani vadu, ke které by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Kasační stížnost proto zamítl podle § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s.

[15] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka, která neměla ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení, žalovanému nevznikly náklady nad rámec úřední činnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. prosince 2023

JUDr. Radan Malík
předseda senátu

